

POLSKA

NIEMCY

EUROPA

MIGRACJE

Florian Znaniecki – socjolog
stosunków polsko-niemieckich

Migracje – fenomen
XX i XXI wieku

Żyd Wieczny Tułacz: legenda
i rzeczywistość

Brytyjski MSZ wobec „kwestii
sudetoniemieckiej” 1938-1945

Stowarzyszenie Polskich Pracowników
Naukowych w Ameryce

Pamięć zbiorowa i ideologia narodowa
polskiej emigracji

Niemiecka antynazistowska reprezen-
tacja polityczna na wychodźstwie

Mieszkanie dla nowoczesnego nomada

Polski rynek pracy

Regularyzacja statusu nielegalnych
imigrantów w UE

Europeizacja pamięci o wypędzeniach

Imigranci meksykańscy w USA

Ukraina jako kraj migracyjny

Odbiór w Niemczech filmu „Die Flucht”

Migracje zarobkowe Wielkopolan

Raporty

Oceny i omówienia

*Czasopismo
Instytutu
Zachodniego
w Poznaniu*

**PRZEGLĄD
ZACHODNI**

2008

2

(327)

Zachodni PL ISSN 0033-2437

chod

PRZEGLĄD ZACHODNI

KWARTALNIK

SPIS TREŚCI

MIGRACJE

ARTYKUŁY

<i>Andrzej Kwilecki, Florian Znaniecki jako socjolog stosunków polsko-niemieckich</i>	3
*	
<i>Andrzej Sakson, Migracje – fenomen XX i XXI wieku</i>	11
<i>Anna Wolff-Powęska, Żyd Wieczny Tułacz: legenda i rzeczywistość</i>	21
<i>Martin D. Brown, „Desperackie lekarstwo”. Brytyjskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych wobec „kwestii sudetoniemieckiej” (październik 1938 – grudzień 1945)</i>	45
<i>Kazimierz Dopierała, Stowarzyszenie Polskich Pracowników Naukowych w Ameryce im. Tadeusza Kościuszki</i>	71
<i>Jacek Poznański, Pamięć zbiorowa i ideologia narodowa polskiej emigracji w Wielkiej Brytanii na łamach „Dziennika Polskiego”</i>	91
<i>Katarzyna Jedynakiewicz-Mróż, Z dziejów niemieckiej antynazistowskiej reprezentacji politycznej na wychodźstwie. „Council for a Democratic Germany” (1944-1945)</i>	109
<i>Agnieszka Gryśka, Ledigenheim. Mieszkanie dla nowoczesnego nomada</i>	143
<i>Piotr Zientara, Polski rynek pracy</i>	161
<i>Izabela Wróbel, Regularyzacja statusu nielegalnych imigrantów w Unii Europejskiej</i>	181
<i>Stefan Troebst, Europeizacja pamięci o wypędzeniach 2002-2007?</i>	207

MATERIAŁY

<i>Michał Weres, Imigranci meksykańscy w USA – zarys problematyki</i>	235
<i>Andrzej Graś, Ukraina jako kraj migracyjny – harmonizacja prawa ukraińskiego z prawem UE i międzynarodowymi standardami prawa o migracjach zarobkowych</i>	250
<i>Piotr Madajczyk, Odbiór w Niemczech film „Die Flucht”</i>	262
<i>Anna Górna-Kubacka, Migracje zarobkowe Wielkopolan po akcesji Polski do Unii Europejskiej</i>	272

RAPORTY

<i>Agnieszka Nolka, Jakość życia Polaków mieszkających w Irlandii</i>	285
<i>Małgorzata Stach, Paweł Kwiatkowski, Poczucie obcości wśród studentów obcokrajowców „ze Wschodu” na podstawie badania przeprowadzonego w Poznaniu</i>	300
<i>Piotr Pokrywczyński, Kamil Skrobański, Koziegłowy – atrakcyjne miejsce migracji</i>	309

OCENY I OMÓWIENIA

<i>Andrzej Kwilecki, Silva rerum. Ludzie. Instytucje. Wydarzenia. Zapiski i wspomnienia (omów. Andrzej Sakson)</i>	325
<i>Norman Davies, Europa między Wschodem a Zachodem (omów. Marcei Kosman)</i>	330
<i>Iwona Hofman (red.), „Kultura” paryska. Twórcy, dzieło, recepcja (omów. Bartłomiej Secler)</i>	333

Jerzy Kochanowski, Maïke Sach (red.), Die „Volksdeutschen“ in Polen, Frankreich, Ungarn und der Tschechoslowakei. Mythos und Realität (omów. <i>Sebastian Rosenbaum</i>)	336
Flucht, Vertreibung, Integration; Ucieczka, wypędzenie, integracja (omów. <i>Zbigniew Mazur</i>)	339
Dorota Heidrich-Hamera, Międzynarodowa ochrona uchodźców wewnętrznych. Aspekty prawne i praktyka (omów. <i>Joanna Dobrowolska-Polak</i>)	343
Andrzej Sakson (red.), Porządek społeczny a wyzwania współczesności (omów. <i>Piotr Cichocki</i>)	346
Ostrowskie Studia Judaistyczne. Studia Judaica Ostroviensia, tom I (omów. <i>Roman Dziergwa</i>)	349

Noty

Ostródzianie o swoim mieście, red. Jan Dąbrowski, Ryszard Kowalski, Krystyna Maciejewska, Zbigniew Połoniewicz (omów. <i>Zbigniew Mazur</i>)	352
Janusz Ruszkowski, Wstęp do studiów europejskich. Zagadnienia teoretyczne i metodologiczne (omów. <i>Bogdan Koszel</i>)	354
Łukasz Machaj, Za i przeciw Europie. Integracja europejska w polskiej myśli politycznej w latach 1989-2001 (omów. <i>Maria Zmierczak</i>)	355
Polska refleksja nad Europą. Wybór tekstów, red. Joanna Nowak, Renata Owadowska, Katarzyna Wrześcińska (omów. <i>Hanka Dmochowska</i>)	357

Z KRONIKI NAUKOWEJ

<i>Piotr Kubiak</i> , Götz Aly w Instytucie Zachodnim	359
<i>Piotr Cichocki</i> , Declining Cities/Developing Cities	362
<i>Piotr Cichocki</i> , Walny Zjazd Członków Stowarzyszenia Instytut Zachodni	364

WSPOMNIENIA

In memoriam. Karol Jonca 1930-2008 (<i>Henryk Olszewski</i>)	367
--	-----

RADA REDAKCYJNA

Jan Barcz, Przemysław Hauser, Jerzy Kozeński, Andrzej Kwilecki, Gerard Labuda, Henryk Olszewski, Hubert Orłowski, Aleksander Posern-Zieliński, Tomasz Rynarzewski, Andrzej Sakson (przewodniczący), Tomasz Schramm, Jerzy Strzelczyk, Waclaw Wilczyński, Anna Wolff-Powęska

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Redaktor naczelny: Hanka Dmochowska
Członkowie: Piotr Kalka, Bogdan Koszel, Stanisław Lisiecki
Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycka

Tłumaczenia w języku angielskim: Małgorzata Wiertelwska

Publikacja dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
oraz Stowarzyszenie Instytut Zachodni

Adres redakcji: Instytut Zachodni, 61-854 Poznań, ul. Mostowa 27

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów

WYDAWCA: INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY
61-854 POZNAŃ, UL. MOSTOWA 27

tel. (061) 852 28 54; fax (061) 852 49 05; e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl; www.iz.poznan.pl
www.pz.iz.poznan.pl

WYDAWNICTWO I DRUKARNIA UNI-DRUK s.j.
62-030 Luboń, ul. Przemysłowa 13, tel. (0-61) 899 49 49 do 52

INHALT

MIGRATION

- Andrzej Kwilecki*, Der Soziologe der polnisch-deutschen Beziehungen Florian Znaniecki
Andrzej Sakson, Migration – ein Phänomen des 20. und des 21. Jahrhunderts
Anna Wolff-Powęska, Der Jude als ewiger Wanderer: Legende und Wirklichkeit
Martin D. Brown, „Verzweifelt Heilmittel“. Das britische Außenministerium und die „Sudetendeutsche Frage“ (Oktober 1938 – Dezember 1945)
Kazimierz Dopierala, Die Kościuszko Vereinigung der Polnischen Wissenschaftler in der Vereingten Staaten
Jacek Poznański, Das kollektive Gedächtnis und die nationale Ideologie der polnischen Emigration in Großbritannien in der Zeitung „Dziennik Polski“
Katarzyna Jedynakiewicz-Mróż, Aus der Geschichte der deutschen antinazistischen Vertretung im Exil „Council for a Democratic Germany“
Agnieszka Gryska, Das Ledigenheim – eine Wohnung für den modernen Nomaden
Piotr Zientara, Der polnische Arbeitsmarkt
Izabela Wróbel, Die Regularisierung des Status der illegalen Imigranten in der EU
Stefan Troebst, Die Europäisierung der Vertreibungserinnerung 2002-2007?
Michał Weres, Die mexikanischen Immigranten in den USA – ein Problemaufriss
Andrzej Graś, Die Ukraine als Migrationsland – Die Harmonisierung des ukrainischen Rechts mit dem der EU und mit den internationalen Rechtsstandards für Erwerbsmigranten
Piotr Madajczyk, Die Aufnahme des Films „Die Flucht“ in Deutschland.
Anna Górna-Kubacka, Erwerbsmigration von Bewohnern Großpolens nach dem Beitritt Polens zur EU
Agnieszka Nolka, Die Lebensqualität der in Irland ansässigen Polen
Małgorzata Stach, Paweł Kwiatkowski, Das Gefühl der Fremdheit unter den „aus dem Osten“ stammenden Studenten. Auf der Basis einer in Poznań vorgenommenen Untersuchung
Piotr Pokrywczyński, Kamil Skrobański, Kozięglowy – ein attraktiver Ort für Zuwanderer
 Buchbesprechungen

CONTENTS

MIGRATIONS

- Andrzej Kwilecki*, Florian Znaniecki as a Sociologist of Polish-German Relations
Andrzej Sakson, Migrations – A Phenomenon of the 20th and 21st Centuries
Anna Wolff-Powęska, Jew the Eternal Wanderer: Legend and Reality
Martin D. Brown, “Desperate Medicine”. The British Foreign Office and the “Sudeten German Issue” (October 1938 – December 1945)
Kazimierz Dopierala, Kościuszko Association Committee of Polish Scholars in America
Jacek Poznański, Collective Memory and National Ideology of the Polish Emigration in Great Britain in the Press Coverage of “Dziennik Polski”
Katarzyna Jedynakiewicz-Mróż, From History of a German Anti-Nazi Political Representation in Exile. “Council for a Democratic Germany” (1944-1945)
Agnieszka Gryska, Ledigenheim. A Dwelling for the Modern Nomad
Piotr Zientara, The Polish Labor Market
Izabela Wróbel, Regularisation of the Status of Illegal Immigrants in the European Union
Stefan Troebst, Europeization of the Memories of Expellees 2002-2007?
Michał Weres, Mexican Immigrants in the USA – An Outline of the Issue
Andrzej Graś, Ukraine as a Country of Migration – Harmonization of Ukrainian Law with UE Law and International Standards of Law on Job Migrations
Piotr Madajczyk, Reception of the Film “Die Flucht” in Germany
Anna Górna-Kubacka, Job Migrations of Great Poland Citizens Following Poland’s Accession to the European Union
Agnieszka Nolka, The Quality of Life of Poles Staying in Ireland
Małgorzata Stach, Paweł Kwiatkowski, A Sense of Alienation among Foreign Students “From the East” – Based on a Survey Conducted in Poznań
Piotr Pokrywczyński, Kamil Skrobański, Kozięglowy – An Attractive Destination of Migration
 Book Reviews